

Skepsis mot Gränges försök att rena sjön Södra Hörken

— Vi är naturligtvis glada för allt som görs för Södra Hörkens förbättring, säger styrelsen för Södra Hörkens fastighetsägarförening. Men trots allt ställer vi oss skeptiska till det nu planerade försöket med aluminiumsulfat. Dessa synpunkter framkom vid den presskonferens man kallat till. Det var viktigt, sade Gustav Odhelius, att belysa dessa synpunkter. — Att vi ställer oss skeptiska är främst den

- Att vi utan vidare kan säga detta, beror på att Gränges sina inlagor till koncessionsnämnden inte visat något som helst intresse för ev restaureringsåtgärder.

- Proven med aluminiumsulfat gör att Gränges kommer

i en positiv dager inför mötet medan åtgärden står helt kontrast till vad man sagt tidigare.

- Samtidigt som man säger sig vilja neutralisera utsläppen från Express-Dynamit, frågar

orsaken att experterna är oeniga om fällning med aluminiumsulfat har några positiva effekter. Dessutom kan man på goda grunder påstå att Gränges försök i Grängesbergsviken kommit till i anledning av koncessionsnämndens sammanträde på torsdag i Cassels. Mycket pekar på att man inom Gränges, inför detta möte vill visa "sin goda vilja", anser styrelsen vidare.

man sig vad det ska vara bra för.

- Gränges visar mycket liten vilja för miljövård, säger styrelsen vidare, man använder något slags förhållningstaktik och skjuter alla åtgärder på framtiden.

Den nya vattenlagen från juli 1969 gynnar också i högsta grad storföretagen. Den bestämmelse som fanns tidigare om att den som sökte hos koncessionsnämnden skulle betala motpartens rättegångskostnader.

(Forts. på sista sidan)

der oberoende av utslaget, är nu borta.

Detta innebär att en privatperson inte har en chans att sätta igång en process mot ett mäktigt bolag.

Södra Hörkens fastighetsägarförening har dock kunnat lösa frågan genom juridiskt stöd från Sveriges Fastighetsägarförbund.

Det är ett mycket omfattande jobb, som framför allt styrelsen inom föreningen utför. Man tar egna vattenprov och gör analyser av dessa.

För närvarande håller ett gäng på med att göra vattenprover innan fällningen med aluminiumsulfat börjar den här veckan. Sedan kommer man att följa upp med nya prov för att utvärdera eventuella resultat av försöket.

På lördagen fick de fastighetsägarna Statens Naturvårdsverks uttalande om de metoder som man använder vid analyser och provtagningar.

Föreningen har begärt erkännande av sina provtagningsmetoder och fick följande svar: "Metoderna avseende bestämning av löst syre, fosfatfosfor och alkalinitet, har granskats och är i överensstämmelse med gängse metodik och alltså utan invändning."

Södra Hörkens fastighetsägarförening har även fått ett svar på brev till högsta ledningen inom Gränges. Svaret gavs av v.verkställande dir. Sven Ersman, som bl a krev att Gränges gör strålände insatser för miljövård och att företaget är ett föregångsföretag i denna fråga. I brevet heter det vidare: "Gränges allmänna inställning är att vi vid våra industrier ska bedriva verksamheten på ett sådant sätt att vi ur miljövårdssynpunkt både på kort och på lång sikt fyller de krav som samhället ställer."

- Men av de inlagor Gränges gett till koncessionsnämnden framgår att man inte har någon riktig vilja att diskutera eventuella restaureringsåtgärder för Södra Hörken. Vad som behöver göras finns det limnologiska uppgifter om, säger styrelsen för Södra Hörkens fastighetsägarförening.

Torsdagens sammanträde i Cassels borde vara en sak av allmänt intresse, påpekar man inom fastighetsägarföreningen. Det är en offentlig förrättning och har ett för grängesbergsborna vitalt intresse, då det gäller sjön Södra Hörkens framtid.

Att intresset tidigare varit dåligt för liknande förrättningar visar ett protokoll från en förrättning med Österbygdens vattendomstol i januari 1947 då det gällde utsläpp i Glaningen. Där heter det att en man från Gränges fanns närvarande men i övrigt ingen. Så de grängesbergsborna som har ett verkligt intresse för Södra Hörken och dess framtid, kan få ut mycket av att följa förrättningen i Cassels på torsdag. MATS HOLST

Nu renas Södra Hörkens vatten MEN VAD HÄNDER MED ALL FISK?

Grängesbergsviken av sjön Södra Hörken fick på måndagseftermiddagen den första tillförseln av aluminiumsulfat. Idag ökas takten i projektet i form av övergång till tvåskiftarbete. Därmed är den saneringsaktion igång som skall medföra fällning av fosfor i vattnet. Spridningen av aluminiumsulfatet beräknas snabbt ge betydligt klarare vatten inom det område på drygt tio tunnland i den inre Grängesbergsviken, som berörs av det nu startade försöket.

Om allt går enligt planerna skall det nu startade projektet vara slutfört på en vecka.

Gränges har som bekant beslutat satsa ca 60.000 kr på ett försök att med utspridning av ca 160 ton aluminiumsulfat i vattnet åstadkomma ett renare vatten i Grängesbergsviken. För försöket har man engagerat IVL — Industrins Vatten och Luftvårds AB — och den grupp på fyra man som anlände på måndagen leds av fil kand Bengt Ahling, Stockholm.

Aluminiumsulfatet sprids ut över vattnet med ett gödslingsaggregat, placerat på en flotte som Gränges byggt speciellt för ändamålet. Sex

överskeppningsbåtar under flottan utgör pontoner och farkosten drivs av en utombordsmotor. Gödslingsaggregatet skall kunna sprida ut ett och ett halvt ton sulfat i timmen, när man börjat komma igång.

• FÖR SMA KORN?

Måndagseftermiddagens provkörning blev åtskilligt försenad. Ett frågetecken i sista stund kom när man tilltade på kornstorleken på det specialbeställda sulfatet i de femtiokilossäckar som anlant. Den beställda kornstorleken var 2,5 mm medan innehållet i säckarna visade sig vara betydligt mera finmalet.

— Finessen i det här är

annars att de större kornen inte blir helt upplösta förrän de nått sjöbotten, sade fil kand Bengt Ahling, som faktiskt såg litet fundersam ut över de små kornen.

• FISKEN

En första utspridning av sulfatet inne vid kajen vid ängcentralen åstadkom till en början en ännu gråare vattenytan än tidigare men skall alltså efter hand ge ett betydligt klarare vatten. En iakttagelse var också att fisken sökte sig upp till vattenytan inom det område där spridningen företogs. Om detta var positiva eller negativa tecken kunde dock ingen på platsen uttala sig om.

Med gödslingsaggregatet på flottan skall man sprida ut ca 160 ton aluminiumsulfat i Grängesbergsviken av sjön Södra Hörken. Bilden togs vid måndagens förberedelsearbeten.